

Filozofia adventistă asupra muzicii

UNIUNEA DE CONFERINȚE
A BISERICII ADVENTISTE
DE ZIUA A ȘAPTEA
DIN ROMÂNIA

ISBN 978-606-911-913-6

9 786069 119136

57368

www.viteasimnate.ro

UNIUNEA DE CONFERINȚE A BISERICII ADVENTISTE
DE ZIUA A ȘAPTEA DIN ROMÂNIA

Filozofia adventistă asupra muzicii

Echipa Departamentului de Muzică implicată în demersurile formulării prezentului document:

CRISTIAN TOMA – Conferința Banat
 ANDREI LUCACI – Conferința Moldova
 DORIN SISU – Conferința Muntenia
 GABRIEL BRAȘOV – Conferința Muntenia
 MIHAI BEJINARIU – Conferința Muntenia
 ADELA BOERU – Conferința Oltenia
 CLAUDIA BUBĂU – Conferința Transilvania de Nord
 EMILIA CÎMPEAN – Conferința Transilvania de Nord
 GABRIEL DUMITRESCU – Conferința Transilvania de Sud
 ELISEDA DUMITRU – Conferința Transilvania de Sud
 ALBERT MĂDĂLIN CODREANU – Director muzical – Speranța TV

SEBASTIAN FELEA

Director Departament Muzică
 Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea

LAURENȚIU IONESCU, Ph.D. (Universidad Adventista del Plata), profesor de Teologia muzicii – Universitatea Adventus, pastor – Zaragoza, Spania

EKKEHARDT MUELLER, Th.D., D.Min., Biblical Research Institute, General Conference of Seventh-day Adventists

GUENTER PREUSS, Ph.D. (Univ. Protestantă Strassbourg), ex-director muzical al Conferinței Baden-Wuerttemberg, președinte al Societății Adventiste de Muzică din Germania

WOLFGANG STEFANI, Ph.D. (Andrews University), pastor – Park Ridge Seventh-day Adventist Church, Australia

ISBN 978-606-911-913-6

PREAMBUL

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din România face parte din structura organizatorică reprezentată la nivel mondial de Conferința Generală și promovează convingerile fundamentale de credință, precum și standardele de viațuire creștină formulate la nivelul Conferinței Generale.

Poziția adventistă referitoare la muzică implică luarea unor decizii prin care sunt valorificate elementele de cea mai înaltă calitate, care au darul de a îmbunătăți relația cu Dumnezeu și care Îi aduc slavă. După cum adventiștii de ziua a șaptea și-au asumat chemarea unică de răspândire a mesajului profetic pentru ultimul timp al istoriei, viziunea lor muzicală se va materializa într-o mărturie unică despre un popor care așteaptă curând revenirea lui Hristos.

Primul document oficial privind filozofia adventistă asupra muzicii a fost votat în cadrul Consiliului de toamnă al Comitetului Conferinței Generale din 14–29 octombrie 1972.¹ Demersurile care au condus la varianta sa finală au însemnat o muncă de cercetare a declarațiilor biblice cu privire la muzică și realizarea unei compilații de paragrafe din scrierile autoarei Ellen White², menite să ofere o viziune cât mai cuprinzătoare asupra acestui subiect. Principiile călăuzitoare au fost reafirmate în cadrul Consiliului anual al Conferinței Generale din 13 octombrie 2004.³ De asemenea, viziunea adventistă asupra muzicii este enunțată în mod succint în

¹ Guidelines Toward An SDA Philosophy of Music. Autumn Council of the General Conference Committee. October 14-29, 1972, Mexico City. <http://www.iamonline.com/worshipmusic/Guidelines%20Toward%20An%20SDA%20Philosophy%20of%20Music.htm>.

² MUSIC. Its Role, Qualities, and Influence As Set Forth in the Writings of Ellen G. White. <https://whiteestate.org/legacy/issues-music-html/>.

³ A Seventh-day Adventist Philosophy of Music, <https://www.adventist.org/articles/a-seventh-day-adventist-philosophy-of-music/>.

Manualul Bisericii, ediția a XI-a, revizuită (2016), în cadrul capitoului „Standardele vieții creștine”.⁴

Documentul prezent constituie, în primul rând, o sinteză a declarațiilor oficiale privind principiile de selecție a muzicii. În al doilea rând, pe baza acestor principii, sunt oferite indicații concrete de implementare a viziunii adventiste asupra muzicii, atât în cadrul ocaziilor de închinare (publică și personală), cât și în contextul vieții de fiecare zi. Anexa de la final cuprinde detalii de ordin tehnic cu rol de îndrumar destinat liderilor muzicali ai Bisericii.

DELIMITĂRI CONCEPTUALE

Există două zone de spiritualitate umană care își au felul lor de exprimare artistică: zona închinării (publice sau personale) și zona vieții cotidiene.

Sintagma *muzică sacră* desemnează muzica ce se focalizează pe zona de spiritualitate umană, care cuprinde teme biblice, creștine, Îl glorifică pe Dumnezeu în mod specific și este compatibilă cu rugăciunea și spiritul acesteia. În cele mai multe cazuri, aceasta cuprinde piese muzicale compuse și destinate serviciului de închinare, întâlnirilor evanghelistice sau devoțiunii personale și poate fi atât muzică vocală, cât și instrumentală. Este de precizat că nu toată muzica etichetată drept „sacră” poate fi acceptabilă pentru un adventist. Muzica sacră nu ar trebui să evoce asociații seculare sau să invite la conformitatea cu tiparele lumești de gândire sau acțiune.

*Muzica laică*⁵ este muzica compusă pentru alte contexte decât serviciul de cult sau devoțiunea personală. Aceasta evocă viața

⁴ *Manualul Bisericii*, ediția a XI-a, revizuită, Editura Viață și Sănătate, Pantelimon, 2016, pp. 189–190.

⁵ Documentele originale folosesc sintagma „muzică seculară” („secular music”). În acest document se preferă sintagma „muzică laică” pentru a desemna același perimetru de repertoriu, pentru a evita interferențe cu sensul de secularism, detașare de religie, abordare a vieții fără Dumnezeu.

cotidiană și emoțiile umane de bază. Ea reflectă ipostaze ale spiritului uman în relație cu viața, dragostea și lumea în care Dumnezeu ne-a așezat să trăim. Deși nu Îl laudă și nu Îl adoră direct pe Dumnezeu, ea are un loc legitim în viața creștinului. Muzica laică aleasă trebuie să fie înălțătoare, și nu degradantă din punct de vedere moral. Alegerea pieselor muzicale, atât laice, cât și sacre, trebuie să respecte principiile prezentate în acest document.

SINTEZA DECLARAȚIILOR OFICIALE

A. PRINCIPII GENERALE

1. Toată muzica pe care creștinul o ascultă, o interpretează sau o compune, fie ea sacră sau laică, Îl va glorifica pe Dumnezeu:

„Deci, fie că mâncați, fie că beți, fie că faceți altceva, să faceți totul pentru slava lui Dumnezeu.” – 1 Corinteni 10:31

Orice lucru care nu poate îndeplini acest standard ridicat va slăbi experiența creștină.

2. Toată muzica (sacră sau laică) trebuie să fie cea mai nobilă și de cea mai bună calitate:

„Încolo, frații mei, tot ce este adevărat, tot ce este vrednic de cinste, tot ce este drept, tot ce este curat, tot ce este vrednic de iubit, tot ce este vrednic de primit, orice faptă bună și orice laudă, aceea să vă însuflețească.” – Filipeni 4:8

3. Se caracterizează prin calitate, echilibru și autenticitate.

4. Muzica încurajează sensibilitatea noastră spirituală, emoțională și socială și creșterea noastră intelectuală, păstrând un echilibru judicios între aceste elemente (*Review and Herald*, 14 noiembrie 1899).

5. Este potrivită cu viziunea holistică asupra ființei umane, exercitând o influență pozitivă asupra corpului, minții și spiritului.

6. Este potrivită/adaptată pentru ocazia/contextul/audiența pentru care a fost desemnată (*Evanghelizare*, pp. 507–508).

7. Muzica dezvăluie creativitatea prin faptul că se bazează pe melodii de calitate. Dacă sunt armonizate, muzica folosește armoniile într-un mod interesant și artistic, iar rolul ritmului este să se subordoneze melodiei și armoniei.

8. Muzica vocală folosește versuri care stimulează pozitiv abilitățile intelectuale, emoțiile și puterea voinței. Versurile bune denotă creativitate și sunt bogate în conținut. Acestea stimulează un tonus pozitiv și reflectă valori morale înalte; ele educă și înalță; corespund cu o teologie biblică solidă (*Review and Herald*, 6 iunie 1912).

9. Mesajul muzical este compatibil cu cel textual, evitând un amestec între sacru și laic.

10. Oferă importanță clarității textului, care nu trebuie estompat de forța mijloacelor muzicale (*Slujitorii Evangheliei*, pp. 357–358).

11. Se evită manifestarea teatrală ostentativă în interpretare (*Evanghelizare*, p. 137; *Review and Herald*, 30 noiembrie 1900).

12. Nu compromite niciodată principiile înalte de demnitate și excelență sub pretenția eforturilor de a ajunge la oameni acolo unde se află ei (*Mărturii pentru comunitate*, vol. 9, p. 143; *Evanghelizare*, p. 137).

13. Adventiștii de ziua a șaptea recunosc contribuția diferitelor culturi în adorarea lui Dumnezeu. Instrumentele și expresiile muzicale variază semnificativ în cadrul familiei adventiste mondiale, iar muzica practică într-o anumită comunitate trebuie să țină cont de sensibilitățile specifice teritoriului respectiv.

B. MUZICA LAICĂ

1. Stilul de viață al adventiștilor de ziua a șaptea cere exercitarea unui discernământ fin și a responsabilității individuale în

selectarea muzicii laice pentru uz personal, interpretare solo sau în grup. Toată această muzică va fi evaluată prin prisma instrucțiunilor date în Filipeni 4:8.

2. Creștinul nu va cânta cântece incompatibile cu idealurile de adevăr, onestitate și puritate. El va evita elementele care prezintă răul ca ceva de dorit sau bunătatea ca fiind banală. El va încerca să evite compozițiile care conțin fraze superficiale (minimalist-repetitive), text slab, lipsă de sens, sentimentalism sau frivolitate, care se îndepărtează de sfaturile și învățăturile găsite în Biblie și Spiritul Profetic.

3. Creștinul va considera muzica precum bluesul, jazzul, idiomul rock și forme similare drept ostilă dezvoltării caracterului creștin, deoarece deschide mintea spre gânduri impure și poate duce la un comportament nechibzuit. O astfel de muzică are o relație distinctă cu permisivitatea societății contemporane. Distorsiunea ritmului, a melodiei și a armoniei folosite de aceste stiluri și amplificarea lor excesivă întunecă sensibilitățile și, în cele din urmă, distruge aprecierea pentru ceea ce este bun și sfânt.

C. DECLARAȚIA DIN MANUALUL BISERICII

„Muzica a fost creată pentru a servi unui scop sfânt, pentru a înălța gândurile spre ceea ce este curat, nobil și măreț și pentru a trezi în suflet devoțiune și recunoștință față de Dumnezeu» (*Patriarhi și profeți*, p. 594). Isus «păstra legătura cu cerul prin cântec.» (*Viața lui Iisus*, p. 73)».

Muzica este una dintre cele mai nobile arte. Muzica bună nu numai că oferă plăcere, dar înalță mintea și cultivă cele mai alese calități. Cântecele spirituale au fost deseori folosite de Dumnezeu pentru a atinge inimile păcătoșilor și a-i conduce la pocăință. În schimb, muzica înjositoare distruge moralitatea și ne îndepărtează de Dumnezeu.

Trebuie manifestată o grijă deosebită în ceea ce privește alegerea muzicii în casele noastre, la adunările sociale, în școlile și bisericile noastre. Orice melodie care împărtășește natura muzicii jazz, rock ori alte forme hibride înrudite sau orice alt limbaj muzical care exprimă sentimente prostești sau fără preț trebuie să fie evitate.”⁶

D. INDICAȚII ÎN VEDEREA IMPLEMENTĂRII

În timp ce există un consens asupra faptului că este nevoie ca versurile unui cântec să fie evaluate ca potrivite sau nepotrivite, bune sau rele, în raport cu credința și concepția creștină, opiniile privind implicațiile morale ce decurg din construcția materialului muzical sunt divergente. Ca adventiști de ziua a șaptea, socotim că muzica nu este neutră din punct de vedere moral, ea se recomandă și se justifică prin însuși conținutul ei, independent de text, origine sau sfera utilizării ei. Mesajul muzical va fi întotdeauna în armonie cu cel textual. Elementele descrise mai jos definesc perimetrul în care își găsesc aplicabilitatea principiile enunțate anterior.

1. Melodia – cel mai important element muzical
 - Construită nesofisticat, fără complicații inutile, autentic, urmând cursul natural, sufletesc al muzicii;
 - Echilibru între elementul predictibil și cel de surpriză;
 - Conduce spre culminații tensionale și rezolvări;
 - Ușor de recunoscut, în totalitate sau în părțile sale;
 - Melodică generoasă, cursivă, cu sens, cu finalitate.
2. Armonia – subordonată melodiei
 - Echilibru între consonanțe (preponderente) și disonanțe, acestea din urmă rezolvate în mod preferabil în consonanțe (conflict – rezolvare);

⁶ *Manualul Bisericii*, ediția a XI-a, revizuită, Editura Viață și Sănătate, Pantelimon, 2016, pp. 189–190.

- Respectarea regulilor sistemului sonor în care este scrisă piesa muzicală.
3. Sistemul sonor
 - dintre marile sisteme de organizare a sunetelor (tonal, modal, atonal), sistemul tonal este standard (majorul și minorul), preferabil pentru exprimarea profilului de spiritualitate creștină. Sistemul atonal, sub diferitele sale variante, reprezintă un experiment specific valorilor realismului, incluzând suicidul, agresiunea etc.
 4. Ritmul și metrul
 - Ritmul este al treilea element ca importanță și trebuie să fie subordonat melodiei și armoniei;
 - Formulele ritmice modificate (sincoapa, contratimpul, triolet în metru binar, duolet în metru ternar etc.) sau metrica asimetrică (măsuri eterogene, metrică alternativă) vor fi utilizate în mod echilibrat, conform folosirii lor în muzica cultă;
 - Suportul ritmic este asigurat preponderent de instrumentele muzicale melodico-armonice, nu de beat-ul percuției.
 5. Timbrul
 - Adecvat caracterului muzicii și ocaziei;
 - Timbrul instrumental: se încurajează folosirea instrumentelor acustice care se regăsesc în orchestra simfonică clasică, nedeformate electronic, libere de timbre nazale, exotice;
 - Timbrul vocal: luminos, clar, rotund, pe voce plină, subordonat pronunției corecte a textului.
 6. Dinamica
 - Variată, adaptată caracterului muzicii;
 - Integrată într-un câmp de audibilitate optimă.

7. Acompaniamentul

- Respectă coordonatele stilistice ale piesei;
- Își păstrează doar rolul de suport;
- Improvizațiile se încadrează în stilul piesei și evoluează de la simplu la complex;
- Negativele sunt acceptate în situația lipsei unui acompaniator, cu precizarea că acestea trebuie să respecte principiile melodiei, ale armoniei, ale ritmului, ale orchestrației și ale discursului muzical specific acompaniamentului, iar interpretul să stăpânească tempoul și agogica.

8. Elementele variaționale

- Atât ornamentele (planul melodic), cât și variațiile armonice și ritmice vor fi folosite în mod adecvat, în acord cu stilul muzical și perioada istorică a piesei.

9. Elementele de semantică și asocierile

- Liderii muzicali trebuie să fie conștienți că, de-a lungul timpului, atât instrumentele muzicale, cât și stilurile de muzică comportă asocieri cu semnificații extramuzicale, care suportă transformări;
- Alegerile pieselor muzicale trebuie să țină cont de asocierile din trecut și prezent.

10. Interpretarea

- Capacitatea de a transmite cât mai expresiv conținutul muzical;
- Reliefarea momentelor de expresivitate poetică (ceea ce transmite textul, în muzica vocală);
- Redare tehnică la un nivel cât mai performant;
- Curat intonațional;

- Timbru luminos, cald, emisie rotundă, pe voce plină;
- Tempo și agogică adaptate mesajului și caracterului piesei;
- Coerență stilistică;
- Frazare care valorifică în mod inteligent conținutul spiritual-afectiv;
- Atitudine interpretativă în acord cu mesajul piesei;
- Echilibru în manifestările afective;
- Modestie (direcționarea atenției către mesaj, nu către sine) redată atât prin atitudine, cât și prin înfățișare.

Ca indicator al perioadei profetice pe care o trăim, fenomenul artistic muzical al zilelor noastre a atins limitele posibilităților de dezvoltare armonică (mult prea disonantă pentru a putea fi înțeleasă și acceptată), a epuizat domeniul de audibilitate (mult prea tare pentru a putea fi ascultată în mod sănătos), iar ordinea parametrilor sonori este puternic afectată (ritmul este mult prea dominant, în timp ce melodia poate să dispară complet în anumite stiluri).

În peisajul manifestărilor de închinare din cadrul comunităților evanghelice actuale, mișcările harismatice tind să preia controlul noilor direcții stilistice. Muzica sacră adventistă nu poate urma cursul descris de acest fenomen (chiar și cu câțiva ani de întârziere). Dimpotrivă, Duhul Sfânt Se prezintă în antiteză cu spiritele haotice (Efeseni 5:18-20), iar Cuvântul lui Hristos trebuie să inspire și să fie transmis cu claritate în lucrările muzicale (Coloseni 3:16,17).

ANEXĂ

MELODIA

A se evita:

- » formule ritmico-melodice stereotipe (repetate în exces, ca în muzica ușoară sau New Age), fără logica discursului muzical (fraze neconcludente, fără sens, necantabile);
- » nerespectarea principiului tensiune-relaxare în succesiunea intervalelor melodice (salturi nepregătite, nerezolvate);
- » absența inventivității melodice:
 - » lipsa inovației;
 - » lipsa de puncte culminante;
 - » fraze frânte, fără cursivitate și cantabilitate;
 - » monotonie melodică.
- » mersul cromatic specific muzicii de jazz.

ARMONIA

A se evita:

- » încălcarea legilor armoniei (tonale, modale);
- » disonanțele ca parte constitutivă a acordului (care nu sunt întârzieri în așteptarea rezolvării);
- » armonizarea exagerat de complicată, cu acorduri dense (excesele de note străine de acord), complexe (acorduri de nonă, undecimă etc.), ca un sos gros, gras, greu de digerat;
- » lipsa rezolvării acordurilor disonante;
- » aglomerări nejustificate de modulații;
- » improvizații de jazz;
- » utilizarea în exces a acordurilor treptelor secundare în defavoarea confirmării centrului tonal dat de acordurile treptelor principale.

RITMUL

A se evita:

- » grilele ritmice cu suportul instrumentelor de percuție;
- » dezechilibrul între valorile scurte și valorile lungi, cu multe note ținute, procedeu ce face oportună prezența unor acompaniamente cu percuție;
- » elemente de conflict metro-ritmic, preponderent întâlnite în cultura pop (sincopă, contratimp în maniere specifice în ragtime, swing etc.);
- » rezolvări ale motivelor și ale frazelor pe timpi neaccentuați sau în contratimp, specifice muzicii ușoare;
- » măsurile alternative (excepție: când avantajează metrica textului).

TIMBRUL

TIMBRUL VOCAL:

A se evita:

- » exemple negative de voci:
 - » aerate;
 - » fâșâite;
 - » emisie guturală;
 - » emisie forțată, stridentă;
 - » emisie săracă în culoare timbrală;
 - » emisie încordată;
 - » emisie nesuștinută;
 - » emisie nazală etc.
- » nepotrivirea ambitusului (soliștii vocali trebuie să evite abordarea unor partituri ce nu pot fi executate cu întinderea lor vocală. O abordare greșită poate crea stridență sonoră, emisie forțată, timbru nenatural).

TIMBRUL INSTRUMENTAL:

A se evita:

- » folosirea unor instrumente specifice culturii pop, care au menirea de a supralicita beat-ul sincopat și mai puțin de a se încadra într-un discurs echilibrat, tematic (melodic): chitare electrice, saxofon, tobe, percuții, efecte și instrumente electronice etc.;
- » procesarea digitală a sunetului, ducând la distorsionarea timbrului natural al instrumentelor acustice.

ELEMENTELE DE SEMANTICĂ ȘI ASOCIERILE

A se evita:

- » divergența dintre mesajul textual și elementele de stilistică muzicală;
Exemplu: textul este „Te laud, Doamne, sunt vesel și Te preamăresc”, dar muzica este lentă, cu sonorități minore sau mai degrabă potrivite pentru o muzică romanțată. Corect ar fi ca și muzica să transmită un caracter solemn, pozitiv, înălțător, conform stării pe care o degajă textul;
- » grefarea unor texte religioase pe piese din repertoriul profan de largă popularitate.

ARANJAMENTELE

A se evita:

- » îndepărtarea de cadrul stilistic al piesei;
- » sursele de inspirație din stiluri muzicale din cultura pop;
- » armonizările scrise pentru cor mixt și interpretate în această variantă de corurile bărbățești sau alte inadvertențe muzicale de acest gen.

VERSIFICAȚIA

A se evita:

- » conflictul între accentul metro-ritmic și cel prozodic.

INTERPRETAREA

STILUL INTERPRETĂRII

Interpretul trebuie:

- » să cunoască foarte bine creația pe care o interpretează (autor, stil, estetică, epocă, detalii din partitură);
- » să respecte direcția stilistică dată de compozitor.

A se evita:

- » frazele frânte (respirații la jumătatea frazei sau în locuri nepermise);
- » deformarea structurilor melodico-ritmice;
- » accentele nenaturale;
- » discursul melodic întrerupt.

TEMPOUL ȘI AGOGICA

- » adecvate metricii, ritmului și caracterului muzicii;
- » dacă tempoul este prea rapid, conduce la parodiare;
- » dacă este prea lent, muzica devine fragmentată, dezlânată, se pierde coeziunea frazei/pieseii;
- » dictate de cele mai mici valori ale notelor din piesa muzicală, în așa fel încât să poată fi executate distinct;
- » variațiile de viteză să nu fie folosite în mod exagerat, ca manierism, ceea ce ar putea exprima labilitate/instabilitate emoțională.

DINAMICA MUZICALĂ (TĂRIA/NUANȚELE/VOLUMUL MUZICII)

- » variată (nuanțată), nu monodinamică (la fel de tare de la început până la sfârșit);
- » adecvată caracterului muzicii și mărimii/tipului forțelor implicate (voci, instrumente);
- » nu copleșitoare (volum excesiv de tare); poate provoca deteriorare fizică – afecțiuni ale aparatului auditiv și ale organelor interne – și/sau daune emoționale și psihice.

A se evita:

- » intonații într-o emisie țișată, forțată (care au rolul de a evidenția forța și capacitatea individuală – înălțare de sine);
- » intonarea la antipod: săracă, moale, lipsită de vlagă.

DISCURSUL ACOMPANIAMENTULUI

- » trebuie să fie inovator;
- » să fie un partener al solistului;
- » să urmărească simbioza perfectă între solist și corepetitor (acompaniator);
- » să fie coerent, bazat pe idei și teme muzicale, pe contramelodii;
- » să evite structuri ritmice excepționale, stereotip specific culturii pop;
- » să nu fie libertin, senzual, jazzistic etc.

ROLUL ACOMPANIAMENTULUI (PIAN/ORGĂ, ANSAMBLU INSTRUMENTAL)

- » îmbracă conținutul sonor al solistului într-un mod discret și/sau complementar;
- » urmează îndeaproape pe solist – se pliază pe:
 - » tempoul;
 - » ritmul;

- » dinamica;
- » expresivitatea solistului.
- » nu se evidențiază pe sine (nu face schimb de rol cu solistul/soliștii) prin:
 - » tehnică;
 - » virtuozitate;
 - » mulțime de acorduri;
 - » forță.
- » este recomandată respectarea acompaniamentului scris special de compozitor. Dacă acesta nu este scris, atunci să se respecte partitura corală (dacă se cântă după o partitură corală);
- » dacă se redă o piesă a compozitorilor consacrați din muzica clasică, nu se improvizează! Dacă se prezintă variațiuni pe o temă dintr-o astfel de muzică, acestea să fie realizate în stilul compozitorului respectiv;
- » este importantă cunoașterea și respectarea partiturii originale. Nu se improvizează decât dacă se cunoaște bine partitura originală;
- » dacă se improvizează, să nu se modifice stilul piesei;
- » pentru o improvizație de calitate, pianistul/organistul are nevoie:
 - » să fie instruit în legile muzicii (melodie, armonie, contrapunct etc.);
 - » să fie instruit în practicile corepetiției;
 - » să stăpânească tehnica și interpretarea pianistică;
 - » să cunoască principiile improvizației muzicale;
 - » să cunoască și să se inspire din lucrările marilor compozitori (de ex.: variațiuni pe anumite teme ale lui Mozart, Beethoven, Brahms etc.);
 - » să-și folosească inteligența și bunul-simț muzical;
 - » să aibă în vedere și conținutul textului (la piesele vocale).

PENTRU MUZICA VOCALĂ

A se evita:

- » emisia lascivă, senzuală;
- » gemete, icneli, efecte vocale nedefinite;
- » emisia afectată (suferindă, plângătoare);
- » șoptiri sugestive;
- » alunecări, glissando, note atacate indirect, luate de jos;
- » ornamente nejustificate;
- » deformarea vocalelor;
- » consoane și grupuri de consoane cu dicție firavă, nearticulată;
- » vibrato excesiv, necontrolat, forțat, prea larg/operistic.

LIMBAJUL CORPORAL

- » atitudinea în actul interpretării, prin gesturi și mimică, trebuie să fie: plăcută, senină, contemplatoare, modestă, plină de reverență (în cazul muzicii sacre).

A se evita:

- » excesele de orice fel;
- » interpretarea cu dramatism exagerat;
- » gesturile teatrale neautentice;
- » mimica exagerată;
- » grimasele;
- » încordări ale feței;
- » alintările, fițele etc.
- » mimica inexpressivă, rece, care nu transmite nimic (mai ales în cazul înregistrărilor video).

COSTUMAȚIA

- » să fie simplă, decentă, elegantă, de bun gust estetic (stilistic, coloristic etc.).

A se evita:

- » excesele de orice fel.

TEMPERANȚA ÎN MUZICĂ

- » abținerea (ne-compunerea, ne-practicarea, ne-ascultarea, descurajarea, combaterea) de la tot ce este nociv în muzică – stiluri, genuri, piese caracterizate prin:
 - » melodii neconturate
sau
absența melodiei
 - » armonii disonante
sau
armonii hipercomplexe
 - » ritmuri obsesive (structural sincopate sau contratimpate, obstinate, complexe, poliritmie)
sau
absența ritmului
 - » dinamică copleșitoare (volum excesiv de tare)
sau
monodinamică (dinamică constantă/lipsa variațiilor de dinamică/la fel de tare de la început până la sfârșit) etc.
- » folosirea cu moderație a tuturor elementelor muzicale, în mod echilibrat (elementele principale să fie preponderente, cele secundare, folosite ocazional).

SCOPUL PRESTAȚIEI MUZICALE

Muzica sacră

Discursul muzical – atât interpretarea, cât și acompaniamentul pieselor – trebuie să fie caracterizat de respectul și solemnitatea închinării. Muzica are rolul de a-l pune în legătură pe om cu Dumnezeu și de a antrena emoțiile sfinte, purificatoare, caracterizate de roada

Duhului Sfânt. Muzica sacră înseamnă închinare, iar închinarea biblică este în duh și adevăr (smerenie, pocăință, rugăciune, laudă, bucurie, speranță).

Muzica laică

Discursul muzical – atât interpretarea, cât și acompaniamentul pieselor – trebuie să fie caracterizat de aspirația pentru tot ce este înălțător în ființa umană în afara cadrului închinării, dezvoltând sensibilitatea, aprecierea pentru valorile spirituale autentice, delectând sufletul într-un mod convenit, înnobilitor.

NEVOIA DE DUH SFÂNT

Roagă-te pentru umplerea cu Duhul Sfânt înaintea fiecărei decizii din cele peste 3 000 pe care le iei zilnic, inclusiv cele muzicale:

- » Ce piese aleg?
- » Cum este cel mai potrivit să le cânt?
- » Cui slujesc prin prestația mea?

Numele lui Isus Hristos să fie înălțat în toate! Amin.